

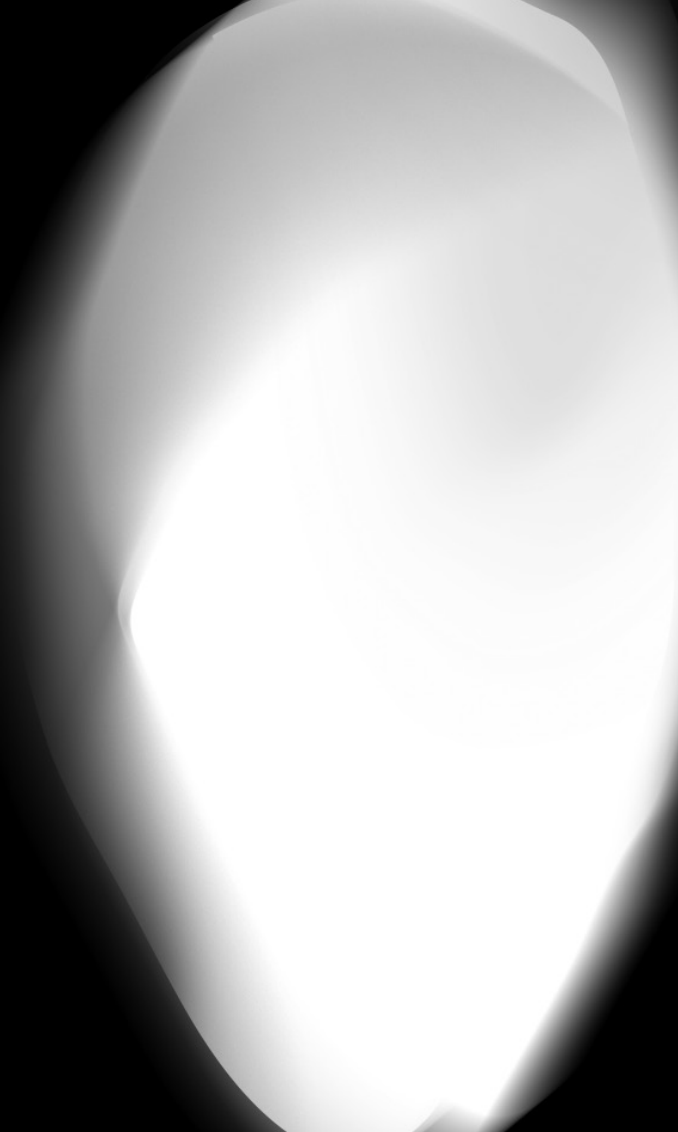
MICHAL VIEWEGH

můj život po životě

druhé město

Michal Viewegh
můj život po životě

druhé město

MICHAL VIEWEGH

můj život po životě

druhé město

© Michal Viewegh, 2013
Illustrations © Martin Groch, 2013
© Druhé město – Martin Reiner, 2013

ISBN 978-80-7227-340-9

Toto je dvacátá šestá kniha Michala Viewegha... a sám fakt, že ještě (nebo už zase) píše, je tu tentokrát klíčovou událostí a ústředním motivem.

Od akutní operace prasklé aorty 8. prosince 2012 jsem vídal Michala pravidelně; poprvé tři dny poté, co začal znovu mluvit a lépe vnímat svět, potom až do začátku léta každých deset čtrnáct dní. Měl jsem tak možnost na vlastní oči sledovat, jak těžce a pomalu se vzpamatovává z katastrofy, která ho potkala.

„Když mě kardiologové volali, že Michala už půl hodiny oživují a neví co dál, protože srdce

nenaskočilo,“ vzpomíná MUDr. Skalský, „rozhodl jsem, aby mi ho navezli na sál, že zkusíme skoro nemožné. Vzhledem k dlouhodobě snížené dodávce krve a kyslíku do mozku byla budoucí prognóza nejistá, a kdybych se rozhodl neoperovat, nebylo by to proti medicínským postupům...“

Bylo obrovské štěstí, že Michal přežil.

Míra jeho celkové dezorientace, způsobené především kolapsem krátkodobé paměti, byla ovšem v prvních týdnech a měsících taková, že i lidé z Michalova nejbližšího okolí se obávali nevratného poškození jeho intelektuálních schopností... tedy přesně toho, co jemně naznačuje doktor Skalský. Ještě v březnu, kdy už ležel v rehabilitačním centru na Malvazinkách, se mě zeptal na stejnou věc šestkrát za čtyřicet minut (doslova!) a po návratu na Sázavu nedokázal najít ve vlastním bytě cukřenku ani zapnout počítač.

Přesto začíná o měsíc později znovu psát!

Předestřený kontext, v němž se tato kniha rodila, nemá být v žádném ohledu omluvou — a ani jí nechce být.

Naštěstí se rychle ukazuje, že ačkoli v mnoha praktických záležitostech Michal „šlape vodu“, v psaní poměrně rychle nachází pevnější půdu pod nohama.

Toto je Michalova dvacátá šestá kniha... a není to kniha napsaná spisovatelem ve vrcholné formě.

Místy se text zdá být poněkud cyklický a monotónní; není vyloučeno, že i trpělivý čtenář zažije pocit zmaru, který zná autor z posledních dlouhých měsíců tak zblízka a osobně.

Přesto si troufám všem doporučit, aby tenhle zápas podstoupili, stejně jako ho podstupuje Michal Viewegh.

Ve svém důsledku je Můj život po životě kniha očistná...

Martin Reiner, nakladatel

Má chabá paměť mi kupodivu nabízí dva celkem přesné „jihoamerické“ obrazy. První: já a další tři padesátníci, lékař, bankéř a šéf reklamní firmy (všichni jsme spolužáci z benešovského gymnázia, kteří si vyrazili na exotickou pánskou jízdu), stoupáme nad budovami malé zemědělské farmy na nejbližší travnatý vrchol, abychom se porozhlédli po okolí a dostali hlad před smluvným obědem. Přímo nad námi krouží malá skupinka dravců — kdosi tvrdí, že jsou to supi, ale já si nejsem jistý; přítomnost těch velkých ptáků mě nicméně znervózňuje, i když doufám, že zaútočit

na čtyři dospělé muže by si netroufli. Přinejmenším jsem o takovém útoku nikdy v životě neslyšel — stejně jako o prasklé aortě.

S ledovcem, který jsme viděli den předtím, je to podobné: z jeho vysoké stěny každou chvíli odpadávají do moře obrovské bloky ledu a s praskotem a hukotem se řítí do vln. Stejně jako ostatní turisté si ten výjev nevzrušeně fotografuji a dětinsky se těším z rachotu — slepý a hluchý vůči tak zjevné metafoře zániku... Dokonce ani název vodopádu Ďáblova tlama mě nepřiměje, abych pokorně poklekl a žádal osud, aby pro mne vyšetřil ještě pár let.

Stalo se to týden po návratu z pánské jízdy. Žena je v Praze na koncertě v Rudolfinu, já v Sázkavě hlídám děti. Večer pocítím svíravou bolest na prsou, náhlou slabost, srdce mi prudce buší. Bojím se, že omdlím. Mám podezření na infarkt. Zavolám sousedovi, jestli by nám nepohlídal děti, a zavolám si sanitku. Vyjdu nahoru do pokoje, vezmu si občanský průkaz a nějaké peníze. Ještě netuším, že život, jak jsem ho znal (a miloval), právě skončil. Slyším příjezd záchranky. Zamykám prázdný dům a jdu sanitce naproti. Někdo mne pokládá na lehátko uvnitř vozu, měří mi tlak, dostávám jakousi injekci. Sanitka vyjíždí a já ztrácím vědomí.

Pan Michal Viewegh byl do IKEMu přivezen záchrannou službou v neděli 9. 12. v časných ranních hodinách. Pacient si zavolal rychlou záchrannou službu, která jej přivezla na urgentní příjem. Službu konající kardiologové vyloučili akutní infarkt myokardu a správně určili diagnózu akutní disekce vzestupné aorty. Pacient byl v kritickém stavu a za probíhající resuscitace transportován na operační sál, kde byla provedena náročná několika-hodinová operace. Poškozená část aorty byla nahrazena protézou a spravena byla funkce aortální chlopně.

Disekce hrudní aorty je velmi závažné onemocnění. Bez urgentní operace je téměř ve sto procentech případů smrtelné.

Tak proč necítím vděk? říkám si. Proč neděkuji Bohu, že zrovna já jsem přežil? Poněkolicáté si čtu oficiální zprávu z IKEMu a pátrám v paměti — respektive v tom torzu, které z ní zbylo.

Zachránil jsem si život. Přežil jsem.

Dodnes ovšem pouze přežívám.

Od operace uplynuly necelé čtyři měsíce. Když čtu, písmena se mi rozpíjejí před očima zcela bez ohledu na velikost, kterou v počítači s obtížemi nastavím. Tak piš o tom, jak to *nejde*, říkám si. Kde je psáno, že to musí jít? Kde je ostatně psáno, že má člověk právo na doživotní štěstí? Je ti

padesát jedna, proboha. Prostě jsi vyčerpál svůj příděl. Tak se s tím smiř a nefňukej.

Před půl rokem jsem popíjel vína v Argentině, ale teď jsem poloslepý jako krtek, víno nesmím, nic si nepamatuju a všechno mě děsí. Málokterou myšlenku udržím dýl než deset minut, nikam netrefím. Změnil jsem se ve svou vlastní babičku. Antidepresiva zabírají jen tak, abych neskočil z Nuselského mostu. Otupují, toť vše. Bolestné stavy neslučitelné se životem se změnily v otravnou, ospalou bezmoc. Ve špatně formulované chabé nářky, které můj psychiatr odmítá přijmout. Dokonce i můj bratr, který se živí prodejem profesionálních kuchyní, ví, jak na to. *Nepoddávej se tomu tolik, brácho. Bojuj. Bude líp.*

Deprese odsaje digestoř?

Jindy jsou myšlenky na sebevraždu dočasně zkorumpovány jarní rodinnou procházkou. Nebo čerstvou koblihou. Nebo bolestnou myšlenkou na dcerky: přece bych jim to neudělal! Takže se — už kvůli dětem — musím obětovat a žít.

Z IKEMu jsem po pár týdnech deportován na Malvazinky: dostanu malý, ale celkem útulně působící nemocniční pokoj s polohovací postelí. Občas chodbou projede paní s občerstvením a novinami. Blíží se prezidentské volby, rád bych si noviny

koupil a přečetl, ale písmena jsou pro můj chabý zrak příliš malá. Snídaně, obědy i večere dostávám na tácu, jaký si pamatuju ze školní jídelny. Okno je přímo nad tenisovým kurtem, občas slyším odpalování míčku. Jsem pořád opálený z cesty po Jižní Americe, ale také nezdravě pohublý po operaci a týdnech, které následovaly.

Často navštěvuji bufet dole u bazénu; je to taková iluze normálnosti, která končí hned poté, co dopiju kávu. Cestou zpátky na pokoj potkávám pána s protézou a paní na invalidním vozíku. Takže *vidím*, že mnozí jsou na tom hůř než já; můj hluboký smutek to ale neumenšuje. Někdy jdu šlapat na rotoped s výhledem na Prahu — kavárny a restaurace, do kterých jsem chodil, jsou kdesi dole pode mnou. I tenhle pohled mě skličuje. Vláčím se po terapiích. Logopedie, ergoterapie. Ve volném čase většinou spím nebo jen tak ležím a civím do stropu. Čtení mě stojí obrovské úsilí a jen výjimečně se prokoušu k něčemu, co stojí za to:

Nezbyla v něm ani špetka bojovnosti, pudu sebezáchovy, amour de soi, prostě takové té substance, co drží člověka pohromadě a říká mu, jak žít tady a teď. Howard Jacobson, *Finklerovská otázka*

Ve svých jednapadesáti jsem se znovu stal dítětem, kterému rodinní příslušníci do omrzení